

บทที่ 6
ผลของการศึกษาวิจัย
เรื่อง

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของสตรีมุสลิมในปัจจุบัน

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยยังต้องการทราบแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสถานภาพ และบทบาทของสตรีมุสลิม โดยผู้ศึกษาวิจัยได้วางแนวคำถามเกี่ยวกับสถานภาพ และบทบาทของสตรีมุสลิมด้านต่าง ๆ ที่ในปัจจุบันอาจมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงจากสถานภาพ และบทบาทตามบทบัญญัติ

จุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสถานภาพ และบทบาทของสตรีมุสลิมว่าควรจะมีการเปลี่ยนแปลงตามสังคมปัจจุบัน เพื่อให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ หรือนักเรียนมีความคิดเห็นที่ สถานภาพและบทบาทเดิมตามบทบัญญัติของคัมภีร์อัลกุรอาน เป็นสถานภาพและบทบาทที่เหมาะสมอยู่แล้ว และไม่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ

ในการศึกษาเรื่องความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานภาพและบทบาทนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้แยกการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของสถานภาพและบทบาทออกเป็นด้านต่าง ๆ คือ ครอบครัว การศึกษา การประกอบอาชีพ และกฎหมาย

การศึกษาความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงสถานภาพและบทบาทด้านครอบครัว

ผู้ศึกษาวิจัยได้สอบถามความคิดเห็นเรื่องแรกคือ สอบถามว่า ในปัจจุบัน การที่มุสลิมแต่งงานกับคนนอกศาสนาเป็นเรื่องปกติสามัญ นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย และให้เหตุผลว่า การแต่งงานกับคนนอกศาสนา สามารถกระทำได้ภายใต้เงื่อนไขประการเดียว คือ คนนอกศาสนาต้องเต็มใจเข้ารับศาสนาอิสลามด้วยความศรัทธาเสียก่อน แม้ในปัจจุบันมีการแต่งงานของคนต่างศาสนามากขึ้น แต่สำหรับศาสนาอิสลามแล้ว บทบัญญัติข้อนี้ยังเป็นบทบัญญัติที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ตามยุคสมัย การแต่งงานกับคนนอกศาสนาของมุสลิม เป็นเรื่องที่ยุ่งยาก เนื่องจากอิสลามไม่ใช่ศาสนาแห่งการเคารพ นับถือพระเจ้าองค์ใดองค์หนึ่งเท่านั้น แต่อิสลามเป็นระบอบของการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ดังนั้นการแต่งงานกับคนนอกศาสนา จึงเป็นการรวมเอาคนที่มิระบอบการดำเนินชีวิตคนละระบอบมาใช้ชีวิตร่วมกัน ซึ่งเป็นไปได้ยากมาก มีนักเรียนบางส่วนเห็นด้วย โดยกล่าวว่า การแต่งงานกับคนนอกศาสนาในปัจจุบันไม่ใช่เรื่องร้ายแรง เนื่องจากผู้หญิงและผู้ชายมีโอกาสพบปะกันมากขึ้น ความพึงพอใจกันและกันของผู้หญิงและผู้ชายต่างศาสนาจึงอาจเกิดขึ้นได้ง่าย

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง นักเรียนส่วนใหญ่ที่ไม่เห็นด้วยว่า ปัจจุบันการที่มุสลิมแต่งงานกับคนนอกศาสนาเป็นเรื่องปกติสามัญ จำนวน 29 คน เป็นนักเรียนชาย 21 คน นักเรียนหญิง 8 คน นักเรียนบางส่วนที่เห็นด้วยจำนวน 5 คนนั้นเป็นนักเรียนชายทั้งหมด แสดงว่ามีความแตกต่างทางความคิดเห็นระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงในเรื่องนี้ โดยนักเรียนชายมีแนวโน้มแสดงการเปลี่ยนความคิดเห็นตามยุคสมัย ขณะที่นักเรียนหญิงยึดมั่นกับบทบัญญัติของศาสนา

คำถามเกี่ยวกับการแต่งงานอีกประเด็นหนึ่ง สืบเนื่องจากปัจจุบันโอกาสที่ผู้หญิงผู้ชายได้พบปะกันมีมากกว่าอดีต ความสนิทสนมใกล้ชิดที่นำไปสู่ความรักจึงมีมาก เมื่อผู้ศึกษาวิจัยถามว่า ปัจจุบันการแต่งงานควรเริ่มด้วยความรัก นักเรียนส่วนใหญ่จึงเห็นด้วย โดยบอกว่าความรักคือองค์ประกอบที่ทำให้ชีวิตแต่งงานมีความสุข นักเรียนบางส่วนไม่เห็นด้วย อธิบายว่า ความพึงพอใจทำให้เกิดการแต่งงานได้ และเมื่อครองชีวิตร่วมกันแล้ว ความรักสามารถเกิดตามมาจากความพึงพอใจได้

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง นักเรียนส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยว่า การแต่งงานควรเริ่มด้วยความรัก มีจำนวน 21 คน เป็นนักเรียนชาย 15 คน นักเรียนหญิง 6 คน นักเรียนบางส่วนที่ไม่เห็นด้วยจำนวน 12 คน เป็นนักเรียนชาย 10 คน นักเรียนหญิง 2 คน เห็นได้ว่านักเรียนหญิงจำนวนมากว่าครั้งที่มีความคิดเห็นเปลี่ยนไปจากบทบัญญัติของศาสนาที่ห้ามการมีคู่รัก ขณะที่นักเรียนชายมีจำนวนมากกว่าครั้งที่มีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลงไป แสดงว่าไม่มีความแตกต่างทางความคิดเห็นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง โดยทั้ง 2 ฝ่ายมี

ความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ปัจจุบันความรักมีความสำคัญต่อการแต่งงาน

มีข้อนำสังเกตคือ เมื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทบาทผู้ติของศาสนา เรื่องทำนองเดียวกันนี้ คือ ผู้ศึกษาวิจัยได้ถามว่า ก่อนแต่งงานควรเริ่มด้วยการมีคู่รักก่อน นักเรียนส่วนใหญ่จำนวน 25 คน ไม่เห็นด้วย โดยเฉพาะนักเรียนหญิงทั้งหมดตอบว่าไม่เห็นด้วย และเมื่อถามว่า การแต่งงานต้องมาจากความพึงพอใจซึ่งกันและกันเป็นสำคัญ นักเรียนจำนวนมากก็เห็นด้วย (โปรดดูรายละเอียดเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของสตรีตามบทบาทผู้ติของศาสนา) ซึ่งเป็นการแสดงว่า ขณะที่นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับบทบาทผู้ติ แต่ในสภาพปัจจุบันนักเรียนส่วนใหญ่ก็ต้องการการเปลี่ยนแปลง

ในเรื่องบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงในครอบครัว ผู้ศึกษาวิจัยสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนว่า ในปัจจุบันพ่อและแม่ควรรับภาระในการอบรมสั่งสอนลูกเท่า ๆ กัน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วย นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนไป เด็ก ๆ ถูกแวดล้อมด้วยสิ่งแวดล้อมที่เป็นภัยอันตรายมากมาย ทั้งพ่อและแม่จึงควรช่วยกันอบรมสั่งสอนลูก นักเรียนบางส่วนไม่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่า ภาระในการอบรมสั่งสอนลูกควรเป็นของแม่มากกว่าพ่อ เนื่องจากพ่อต้องทำหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัว ทำให้มีเวลาใกล้ชิดลูกน้อย

การเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง นักเรียนส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยจำนวน 30 คน เป็นนักเรียนชาย 22 คน นักเรียนหญิง 8 คน นักเรียนส่วนน้อยที่ไม่เห็นด้วยจำนวน 4 คน เป็นนักเรียนชายทั้งหมด แสดงว่ามีความแตกต่างทางความคิดเห็นระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง โดยในสังคมปัจจุบัน ผู้หญิงมีความคิดว่า ผู้ชายควรเข้ามาช่วยรับภาระการอบรมสั่งสอนลูกร่วมกับผู้หญิง ขณะที่ผู้ชายจำนวนหนึ่งไม่เห็นด้วย

ข้อนำสังเกตคือ การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีต่อบทบาทผู้ติของศาสนา โดยถามว่า หน้าที่ในการอบรมสั่งสอนลูกควรเป็นของแม่มากกว่าพ่อ และนักเรียนส่วนใหญ่จำนวน 27 คนเห็นด้วยนั้น นักเรียนหญิงทั้งหมด 8 คนก็ตอบว่าเห็นด้วย (โปรดดูรายละเอียดเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสถานภาพ และบทบาทสตรีตามบทบาทผู้ติของศาสนา) ดังนั้น กล่าวได้ว่า ขณะที่นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับบทบาทผู้ติของศาสนา แต่ในสังคมปัจจุบัน

เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป นักเรียนส่วนใหญ่ก็ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลง

บทบาทหน้าที่ของผู้หญิงในด้านครอบครัวอีกประการหนึ่ง ผู้ศึกษาวิจัยสอบถามนักเรียนถึงความคิดเห็นว่า ปัจจุบันการออกไปทำงานนอกบ้านของผู้หญิงเป็นงานที่มีความสำคัญเท่า ๆ กับการดูแลบ้านเรือน นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย แม้ว่าสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบระหว่างสองเพศแล้ว ผู้หญิงก็ยังสมควรมีหน้าที่ดูแลบ้านเรือน และผู้ชายมีหน้าที่ออกไปทำงานนอกบ้าน มีนักเรียนส่วนน้อยเห็นด้วยว่า ปัจจุบันการทำงานนอกบ้านของผู้หญิงมีความสำคัญเท่า ๆ กับการดูแลบ้านเรือน เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่บีบบังคับ

การเปรียบเทียบความคิดเห็นในเรื่องนี้ ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความแตกต่างกัน นักเรียนส่วนใหญ่ที่ไม่เห็นด้วยว่า ปัจจุบันการออกไปทำงานนอกบ้านของผู้หญิงมีความสำคัญเท่า ๆ กับการดูแลบ้านเรือน มีจำนวน 26 คน เป็นนักเรียนชาย 21 คน นักเรียนหญิง 8 คน นักเรียนส่วนน้อยที่เห็นด้วยจำนวน 5 คน เป็นนักเรียนชายทั้งหมด แสดงว่านักเรียนชายมีความคิดเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงสภาพและบทบาทของผู้หญิงในบทบาทผู้ติดตามยุคสมัย

ข้อนำสังเกต คือ การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อสภาพและบทบาทของสตรีตามบทบาทผู้ดีนั้น นักเรียนทั้งหมดมีความคิดเห็นว่าการเป็นแม่และเมีย เป็นหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของผู้หญิง จึงเป็นความคิดเห็นที่ค่อนข้างมีความเปลี่ยนแปลงน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับความคิดเห็นด้านอื่น ๆ ที่ศึกษามา เพราะแม้ในสังคมปัจจุบันนักเรียนส่วนใหญ่ก็ไม่ได้เห็นด้วยว่า การออกไปทำงานนอกบ้านของผู้หญิงมีความสำคัญเท่า ๆ กับการดูแลบ้านเรือน การเป็นแม่และเมียนั้นคงเป็นหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของผู้หญิงในความคิดเห็นของนักเรียนส่วนใหญ่

นอกจากนั้น ผู้ศึกษาวิจัยได้สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการออกไปทำงานนอกบ้านของผู้หญิงอีกว่า ปัจจุบันผู้หญิงมุสลิมควรออกไปทำงานนอกบ้านเพื่อหารายได้จุนเจือครอบครัว นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย และแสดงเหตุผลว่า รายได้ของผู้หญิงที่ออกไปทำงานนอกบ้านไม่สามารถทดแทนกับการที่ครอบครัวต้องสูญเสียบรรยากาศอันอบอุ่นที่สมาชิกจะได้รับจากผู้หญิงครอบครัวที่ภรรยาทำงานอยู่ภายในบ้าน ครอบครัวนั้นจะเป็นครอบครัวที่อบอุ่น ลูก ๆ มีปัญหาน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับครอบครัวที่ภรรยาต้องออกไปทำงานนอกบ้าน แม้จะนำรายได้มาสู่ครอบครัว

รายได้นั้นก็ไมอาจซื้อความสุขของครอบครัวได้ มีนักเรียนส่วนน้อย เห็นด้วยกับการออกไปทำงานนอกบ้านของผู้หญิงในปัจจุบันเพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว แต่มีข้อแม้ว่าในกรณีที่สามีมีรายได้น้อย ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายเท่านั้น

การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการออกไปทำงานนอกบ้านของผู้หญิง เพื่อหารายได้จุนเจือครอบครัว มีจำนวน 28 คน เป็นนักเรียนชาย 22 คน นักเรียนหญิง 6 คน นักเรียนส่วนน้อยที่เห็นด้วยจำนวน 6 คน เป็นนักเรียนชาย 4 คน นักเรียนหญิง 2 คน ซึ่งแสดงว่า ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการออกไปทำงานนอกบ้านของผู้หญิง เพื่อหารายได้จุนเจือครอบครัว

ข้อนำสังเกต ความคิดเห็นของนักเรียนที่ไม่เห็นด้วยกับการทำงานนอกบ้านของผู้หญิงที่สอดคล้องกับของนักศึกษาข้างต้น คือ นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า การออกไปทำงานนอกบ้านของผู้หญิงมีความสำคัญเท่า ๆ กับการดูแลบ้านเรือน และยังสอดคล้องกับความคิดเห็นตามบทบัญญัติที่ว่า การเป็นแม่และเมียที่ดี เป็นหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของผู้หญิง

การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของสตรีในปัจจุบันทางด้านครอบครัว ประการสุดท้ายคือ การสอบถามนักเรียนเรื่องการคุมกำเนิด ว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นในปัจจุบัน นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย โดยนักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการคุมกำเนิดว่าเป็นการฆ่าชีวิตมนุษย์ ซึ่งเป็นบาป และลูกที่ได้รับการเลี้ยงดูตามแบบอย่างของอิสลามนั้น จะเป็นลูกที่นำความภาคภูมิใจมาสู่พ่อแม่ การมีลูกมากจึงเป็นการเพิ่มความภาคภูมิใจแก่พ่อแม่ และเชื่อมั่นในคำพูดของพระองค์อัลเลาะห์ว่า พระองค์จะไม่มอบหมายภาระหน้าที่ให้บุคคลใดมากเกินไปกว่าที่ความสามารถที่บุคคลนั้นจะรับไว้ได้อย่างแน่นอน ดังนั้น แม้ไม่มีการคุมกำเนิด การมีลูกมากจนเลี้ยงไม่ไหวจึงเป็นสิ่งที่ไมอาจเกิดขึ้นอย่างแน่นอน นักเรียนส่วนน้อยที่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิดอธิบายว่า ถ้าหากฐานะของครอบครัวขัดสน การคุมกำเนิดก็จำเป็น แต่ต้องเป็นการคุมตามธรรมชาติ ไม่ใช่การฆ่าชีวิตมนุษย์

เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการคุมกำเนิดว่าเป็นสิ่งจำเป็นในปัจจุบันจำนวน 32 คน เป็นนักเรียนชาย 25 คน นักเรียนหญิง 7 คน นักเรียนส่วนน้อยที่ไม่เห็นด้วยจำนวน 2 คน แยกเป็นนักเรียนชาย 1 คน และนักเรียนหญิง 1 คน แสดงว่าไม่มีความแตกต่างทางความคิดเห็นของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง โดยนักเรียนส่วนใหญ่ทั้งชายและหญิง มีความคิดเห็นว่าการคุมกำเนิดไม่จำเป็นในปัจจุบัน

ในด้านการศึกษา ผู้ศึกษาวิจัยสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนว่า ในปัจจุบัน ผู้หญิงควรเรียนสายสามัญให้สูงขึ้น เพื่อทำประโยชน์แก่สังคม นักเรียนทั้งหมดเห็นด้วยอย่างยิ่ง เนื่องจากสังคมปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปมาก และอย่างรวดเร็ว ผู้หญิงในฐานะของแม่ คือ ครูคนแรกของลูก ดังนั้นผู้หญิงต้องเรียนให้สูงขึ้น เพื่อให้มีความรู้ด้านต่าง ๆ มากกว่าผู้หญิงในอดีต และนำความรู้นั้นไปทำประโยชน์แก่สังคม ซึ่งก็คือ นำความรู้ไปอบรมเลี้ยงดูลูกอันเป็นการสร้างสมาชิกที่ดีแก่สังคม

การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง จึงไม่มีความแตกต่างกัน เพราะนักเรียนทั้งหมดมีความคิดเห็นตรงกันว่า ปัจจุบันผู้หญิงควรเรียนสายสามัญให้สูงขึ้น เพื่อนำความรู้ไปอบรมสั่งสอนลูก อันเป็นการทำคุณประโยชน์แก่สังคม

และผู้ศึกษาวิจัย ได้ถามความคิดเห็นของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นข้างต้น โดยถามว่า ปัจจุบันผู้หญิงมุสลิมควรเรียนสายสามัญให้สูงขึ้น เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพนอกบ้าน นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย โดยแสดงความคิดเห็นว่า จุดมุ่งหมายของการเรียนสายสามัญให้สูงขึ้นของผู้หญิง ไม่ใช่เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพนอกบ้าน แต่เพื่อนำความรู้ไปอบรมสั่งสอนบุตรหลาน หรืออาจประกอบอาชีพอยู่ภายในบ้าน ขณะที่นักเรียนส่วนน้อยเห็นด้วย โดยอธิบายว่า อาชีพนอกบ้านบางอาชีพเป็นอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้หญิง เช่น อาชีพพยาบาล อาชีพครู การเรียนสายสามัญของผู้หญิงให้สูงขึ้นในบางสายวิชาชีพ ก็ควรเรียนเพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพนอกบ้าน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง มีความแตกต่างกันเล็กน้อย โดยนักเรียนส่วนใหญ่ที่ไม่เห็นด้วยว่า ปัจจุบันผู้หญิงมุสลิมควรเรียนสายสามัญให้สูงขึ้น เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพนอกบ้าน จำนวน 32 คน เป็นนักเรียนชาย 24 คน นักเรียนหญิง

8 คน นักเรียนส่วนน้อยที่ไม่เห็นด้วย เป็นนักเรียนชายทั้งหมดจำนวน 2 คน แสดงว่านักเรียนหญิงทั้งหมดไม่เห็นด้วยกับการที่ผู้หญิงนำความรู้ไปประกอบอาชีพนอกบ้าน ขณะที่นักเรียนชายบางส่วนเห็นด้วย

ข้อนำสังเกต คือ การศึกษาความคิดเห็นเรื่องการนำความรู้ไปประกอบอาชีพนอกบ้านของผู้หญิงนี้ ผลของการศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของผู้หญิง ด้านครอบครัวในเรื่องต่าง ๆ ที่ศึกษามา ซึ่งผลของการศึกษา แสดงอย่างชัดเจนว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า สถานภาพและบทบาทของสตรีด้านครอบครัว คือ การเป็นแม่และเมียที่ดี ทำหน้าที่ในการดูแลอบรมเลี้ยงดูบุตร เป็นสถานภาพและบทบาทที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติของคัมภีร์อัลกุรอาน และยังเป็นสถานภาพและบทบาทของผู้หญิงมุสลิมยุคปัจจุบันอีกด้วย

การรับมรดก นอกจากนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้สอบถามความคิดเห็นของนักเรียน เรื่องการรับมรดกการศึกษาได้สอบถามว่า ในปัจจุบันเรื่องการรับมรดกน่าจะมีการเปลี่ยนแปลง โดยผู้หญิงควรได้รับส่วนแบ่งมรดกเท่ากับผู้ชาย นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย และแสดงเหตุผลว่า การที่ผู้หญิงได้รับส่วนแบ่งมรดกน้อยกว่าผู้ชายเป็นการยุติธรรมแล้ว การเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบันไม่มีผลกระทบต่อเรื่องของการแบ่งมรดกแต่อย่างใดทั้งสิ้น เนื่องจากผู้ชายมุสลิมยังคงเป็นฝ่ายรับผิดชอบเลี้ยงดูสมาชิกของครอบครัว มีภาระที่มากกว่า จึงสมควรได้รับมรดกมากกว่าผู้หญิง นักเรียนส่วนน้อยเห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการรับมรดก โดยมีความคิดเห็นว่า ผู้หญิงควรได้รับส่วนแบ่งมากขึ้น แม้ไม่มากเท่าผู้ชายก็ตามเนื่องจากปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจบีบรัด อาจทำให้ผู้หญิงมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินมากขึ้น

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง พบว่ามีความแตกต่างกัน นักเรียนส่วนใหญ่ที่ไม่เห็นด้วย ว่าปัจจุบันผู้หญิงควรได้รับส่วนแบ่งมรดกเท่ากับผู้ชาย จำนวน 31 คน เป็นนักเรียนชาย 23 คน มีนักเรียนหญิง 8 คน นักเรียนส่วนน้อยที่เห็นด้วย จำนวน 3 คน เป็นนักเรียนชายทั้งหมด แสดงให้เห็นว่ามีความแตกต่างของความคิดเห็น ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ซึ่งนักเรียนหญิงทั้งหมดไม่เห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงเรื่องส่วนแบ่งการรับมรดก ขณะที่นักเรียนชายบางส่วนเห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงเรื่องส่วนแบ่งการรับมรดก

ข้อนำสังเกตุคือ การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสถานภาพและบทบาทผู้หญิง ตามบทบัญญัติของศาสนานั้น นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่าผู้หญิงควรได้รับส่วนแบ่งในมรดกเท่ากับผู้ชาย (โปรดดูรายละเอียดเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสถานภาพและบทบาทสตรี ตามบทบัญญัติของศาสนา) ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่สอดคล้องกันกับการที่นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า ในปัจจุบันการรับส่วนแบ่งในมรดกของผู้หญิง ควรเปลี่ยนแปลงให้เท่าเทียมกับผู้ชาย

การแต่งกาย การศึกษาสถานภาพและบทบาทของสตรีมุสลิมในปัจจุบัน อีกด้านหนึ่งที่ผู้ศึกษาวิจัยทำการศึกษาคือ การสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเรื่องการแต่งกายของผู้หญิง โดยถามว่า การแต่งกายของผู้หญิง มุสลิมควรมีการเปลี่ยนแปลงตาม ยุคสมัย ปรากฏว่า นักเรียนทั้งหมดไม่เห็นด้วย และอธิบายว่า การแต่งกายของผู้หญิงตามบทบัญญัติของศาสนา ไม่ใช่การแต่งกายตามสมัยนิยม แต่เป็นการแต่งกายที่เหมาะสมกับทุกยุคทุกสมัย ไม่ควรมีการเปลี่ยนแปลง

การเปรียบเทียบความคิดเห็นในเรื่องการแต่งกายระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง จึงไม่มีความแตกต่างกัน เนื่องจากนักเรียนทั้งหมดมีความเห็นเหมือนกันว่า การแต่งกายของผู้หญิงมุสลิมไม่ควรเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย

มีข้อนำสังเกตุที่น่าสนใจมากคือ การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของสตรีมุสลิมตามบทบัญญัตินั้น นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ผู้หญิงมุสลิมถูกเข้มงวดเรื่องการแต่งกายมากกว่าผู้ชาย (โปรดดูรายละเอียดเรื่องการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของสตรีมุสลิมตามบทบัญญัติของศาสนา) แต่การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการแต่งกายของผู้หญิงมุสลิมว่าควรมีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย นักเรียนทั้งหมดกลับไม่เห็นด้วยว่าควรมีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นแสดงว่า แม้นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ผู้หญิงถูกเข้มงวดเรื่องการแต่งกาย แต่นักเรียนดังกล่าวก็ไม่มีความคิดเห็นว่าต้องการการเปลี่ยนแปลงเรื่องนี้แต่อย่างใดทั้งสิ้น

บทสรุป

การศึกษาวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของสตรีมุสลิม ผู้ศึกษาวิจัยได้ทำการศึกษากับนักเรียนโรงเรียนจิตต์ภักดี จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นรายบุคคล

ก่อนดำเนินการศึกษา เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนผู้ศึกษาวิจัยได้ทำการทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทบัญญัติของคัมภีร์อัลกุรอาน ผลของการศึกษา พบว่านักเรียนมีความรู้และความเข้าใจต่อบทบัญญัติของคัมภีร์อัลกุรอานอย่างดี โดยเฉพาะต่อบทบัญญัติที่เกี่ยวกับสตรี ทั้งด้าน ครอบครัว การศึกษา การประกอบอาชีพ และกฎหมาย และต่อบทบัญญัติเกี่ยวกับสตรีที่นักเรียนให้ความสนใจ และมีความรู้มากที่สุด คือ บทบัญญัติเกี่ยวกับสตรีทางด้านครอบครัว

ผลของการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของสตรีมุสลิมตามต่อบทบัญญัติของศาสนา ปรากฏว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยอมรับว่า สถานภาพและบทบาทของสตรีมุสลิมตามต่อบทบัญญัติของศาสนามีความถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงในสังคม

ผลของการศึกษา นักเรียนชายส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ผู้ชายกับผู้หญิงมีสถานภาพที่เท่าเทียมกัน แต่มีหน้าที่และความรับผิดชอบแตกต่างกันเนื่องจากทั้ง 2 เพศมีความแตกต่างขององค์ประกอบทางด้านร่างกายและจิตใจ ขณะที่นักเรียนหญิงส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ผู้หญิงมีสถานภาพต่ำกว่าผู้ชายและสามารถทำประโยชน์แก่สังคมน้อยกว่าผู้ชาย

การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของสตรีมุสลิมในสังคมปัจจุบันพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า บทบัญญัติของศาสนานั้นเหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน มีนักเรียนจำนวนน้อยแสดงความคิดเห็นโน้มเอียงไปในทิศทางที่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงต่อบทบัญญัติที่เกี่ยวกับสตรีบางส่วนให้เหมาะสมกับภาวะของสังคมปัจจุบัน เช่น ด้านภาระหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูลูก โอกาสในการรับการศึกษา และการประกอบอาชีพนอกบ้าน

ข้อนำสิ่ง เกิดจากผลของการศึกษาวิจัยคือ ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนหญิงที่
ปรากฏออกมาว่า ผู้หญิงมีความคิดเห็นที่ตนเองมีสถานภาพต่ำกว่าผู้ชายนั้น เมื่อทำการศึกษา
ความคิดเห็นที่มีต่อสถานภาพและบทบาทในปัจจุบันเพื่อดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของความคิดเห็นที่
มีต่อสถานภาพและบทบาทของสตรี ปรากฏว่า นักเรียนหญิงกลับยอมรับสถานภาพและบทบาทตาม
บทบาทวิถี และ ไม่ต้องการให้มี การเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด

—————

PAYAP UNIVERSITY